

הנאמן הגדול הרב שבתי לוי שליט"א
ראש מוסדות הליכות משה ורבה של רמת אהרן ב"ב
השיעור השבועי בהלכה נמסר מידי שבת
שעתים לפני השקיעה בבית המדרש הליכות משה רח רבינוג' ד ב"ב

כניסה	יציאה	ר"ת
17:36	18:37	19:31
17:33	18:35	19:28
17:26	18:37	19:30
17:36	18:37	19:29

ירושלים
הל אביב
חיפה
באר שבע

פרשת זכור מצוה או חובה

נושאי השיעור

שומע בעונה בפרשת זכור • שלוש מצוות בעניין עמלק • האם פרשת בשלח פוטרת ממצות זכור • מנגינות אינם לעימובא • הברה לעימובא • ההבדל בין תקיעת שופר לבין זכור • טעם שהסמיכו פרשת זכור לפורים • חיוב אשה במצות זכור • מוציאים ס"ת לקריאת הנשים • טעמים במשלוח מנות • משלוח עם מעטפה • עשיר מקבל יותר מעני • משלוח מנות דוקא מצרכי הסעודה • משלוח מנות תבלינים • מחיר מתנות לאביונים • שיעור מנה בכל הפיסה • מתנה לרב במשלוח מנות • אברך נחשב לאביון • קיום מצוות מתנות לאביונים כמה פעמים • שליחת קטן עם משלוח מנות • שם על המשלוח. כסף אינו מנה

יש ענין של מחיית עמלק, אבל זה מצוה אחרת מזכירת מעשה עמלק. ובאמת זכירת מעשה עמלק דהיינו מעשה הרשע שלו שקירר את היורה הרתחת, שייכת רק בפרשת כי תצא ולא בפרשת בשלח, ולכן בשבת זכור קוראים בפרשת כי תצא.

עוד מצוות

המצוה השניה היא מצוות מחיית עמלק דהיינו להרוג את עמלק ממש. והמצוה השלישית היא מצווה שלא לשכוח את עמלק לגמרי, אלא יזכור תמיד מיהו עמלק.

אין זמן לזכירה

למצוות זכירת מעשה עמלק אין לה זמן, ולכן אפילו אם יקרא את פרשת זכור בכל יום עשר פעמים יקיים בכל פעם מצוה מדאורייתא.

מנגינות אינם לעימובא

יש אנשים שרוצים לקרוא בשבת זכור את פרשת זכור בכל המנגינות של כל העדות. באמת שאין שום עניין לשנות מאותה מגינה שהמנהג בבית הכנסת לקרוא בה. שהרי המנגינה לא מעלה ולא מורידה, אלא שאם יבוא אותו אחד ויבקש דוקא לקרוא במנגינה מרוקאית או ירושלמית או טונסאית וכו' הרווח יהיה של כל הציבור, שהרי אמרנו שבכל קריאה וקריאה של פרשת זכור אנו מרויחים מצווה מדאורייתא, ואפי' קרא עשר פעמים, מרויח עשר מצוות, ולכן אם רצו לקרוא בעוד מגינות, אף שאין בזה לעיכובא כלל, מ"מ נרויח עוד מצוות.

הברה היא לעימובא

תימני שרוצה לקרוא בנוסח תימן את פרשת זכור, וכן כל מי שרוצה לקרוא בדקדוק ובהברה שונה מההברה הרגילה, כיון שהוא משנה את ההברה בקריאה ולא רק את המגינה, וכיון שההברה היא לעיכובא, שהרי אנו בגלות ומי יודע מהו הנוסח הנכון, לכן כדאי שהתימנים יקראו בנוסח ובהברה שלהם כדי שיצאו י"ח מנהגם.

זכור היא מצווה ולא ביטול עשה

יש מצוות שמי שלא עושה אותם עובר על ביטול עשה, כגון תקיעת שופר, מי שלא שמע תקיעת שופר מבטל מצות עשה של שמיעת תקיעת שופר. וכן קידוש, מי שלא שמע קידוש בשבת עובר על ביטול מצות עשה. אבל מצות פרשת זכור זה אינו אלא מצוה שבכל פעם שקורא מקיים מצוה, ומי שלא שמע פרשת זכור, לא ביטל עשה, אלא הפסיד מצות עשה.

מקיים המצווה כמה פעמים בשנה

כל אדם מקיים את מצוות זכור לפחות שלוש פעמים בשנה, פעמיים בשבת

כיוון לצאת י"ח

שבת הבאה נקראת שבת זכור. בשבת זו יש מצוה מהתורה לקרוא פרשת זכור או לשמוע פרשת זכור, ואז יוצאים ידי חובה מדין שומע כעונה, וכיון שנפסק להלכה שמצוות צריכות כוונה לכן הקורא צריך לכוון להוציא את השומעים ידי חובתם והשומע גם כן יכוון לצאת ידי חובת פרשת זכור.

שלוש מצוות

בספר החינוך הביא שיש שלוש מצוות בענין של עמלק. מצוה אחת היא זכירת מעשה עמלק. המצוה השניה היא למחות את זכר עמלק. המצוה השלישית היא לא תשכח את עמלק.

העיז פניו כנגד עם ישראל

מבאר בספר החינוך מהי מצוות זכירת מעשה עמלק, כתוב על עמלק "אשר קרך בדרך" פירוש שעמלק קירר את היורה הרתחת שהיתה עבור עם ישראל. שהרי לאחר שיצאו עם ישראל ממצרים כל אומות העולם פחדו מאוד מעם ישראל, נפלה עליהם אימתה ופחדו, עד שבא עמלק, אילולי בא עמלק, עד היום היו כולם מפחדים מעם ישראל, שהרי בזמן יציאת מצרים כתוב "חיל אחז יושבי כנען", וכל זה מכיון שראו בזמן יציאת מצרים שעם ישראל אינו עם בטבע, אלא הוא מעל הטבע, עד שבא עמלק והעיז פניו כנגד עם ישראל, ואף שכתוב ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב שהרגו את עמלק, בכל אופן עצם המציאות שהעיז פניו כנגד עם ישראל כבר קירר את אותו פחד שהיה לאומות העולם, ועד היום עם ישראל סובל בגלות בין אומות העולם שרוצים להשמיד אותנו בגלל אותו עמלק.

פרשת זכור

בגלל אותו מעשה שהעיז עמלק להילחם עם ישראל, מצוה עלינו לזכור את אותו מעשה שעשה כנגד עם ישראל, וזה המצוה הראשונה בענין של עמלק, וע"ז נקרא שבת זכור שזו פרשה שמזכירה את מעשה עמלק שכתוב "אשר קרך בדרך".

זכור בפרשת בשלח

יש מחלוקת בין המג"ב למשנ"ב האם בקריאת פרשת בשלח שקוראים ביום פורים יוצאים ידי חובת זכירת עמלק. לדעת המג"א יוצאים ידי חובה גם בפרשת בשלח כיון שכתוב שם ויבוא עמלק וזהו מחיית עמלק ויוצאים בזה י"ח.

זכירה שייכת בפרשת כי תצא

אלא שהמשנה ברורה חלק וסבר שא"א לצאת ידי חובת זכור בפרשת בשלח שקוראים ביום פורים. ולפי מה שביארנו בדברי החינוך מובנים דבריו, שהרי בפרשת בשלח אינו יכול לקיים מצוות זכירת מעשה עמלק, שהרי שם

כפרשת כי תצא, אחד במשלים ואחד במפטי, ועוד פעם אחת בשבת זכור.

המן בא מעמלק

ואע"פ שאין זמן למצוה זו, בכל אופן תקנו חז"ל שיקראו פרשת זכור דוקא בשבת שלפני פורים, דכיון שהמן הוא מזרע עמלק, הסמיכו את קריאת עמלק לפורים. ויש שאלו לפי"ז מדוע לא קוראים את פרשת זכור ביום פורים עצמו, אלא ביארו כדי שלא נחשוב שקוראים פרשת עמלק בגלל המן, לא קראו את הפרשה בפורים, אלא דוקא הסמיכו הקריאה קרוב לפורים שנדע שהמן בא מעמלק ולא להיפך.

פעם בשתים עשרה חודש

בספר מיני תרגימא של הרב ברלין כתב הטעם שקוראים פרשת זכור בכל שנה, כדי שלא נעבור על מצוות לא תשכח, לכן תיקנו פעם בשנה חובה לקרוא פרשת זכור, וביאר הטעם שדוקא אחת לשנה ולא אחת לשנתיים. דכיון שכתוב גזירה על המת שישתכח מן הלב לאחר שתים עשרה חודש, לכן פעם בשתים עשרה חודש תיקנו לקרוא פרשת זכור.

קשה על דבריו

אלא שדבריו מוקשים. שהרי מה נעשה בשנה מעוברת שכבר עובר שתיים עשרה חודש ולא קראנו וא"כ נעבור בלא תשכח את עמלק. ועוד קשה. שהרי ודאי שאין אדם שוכח את מתו לאחר זמן זה, וכי אם נשאל אדם על אביו שמת, אם אביו מת, וכי הוא ישכח אם הוא חי או מת, ודאי שיזכור בכל רגע אם אביו קיים או לא, אלא דמה שכתוב גזירה על המת שישתכח מן הלב, זה רק על אותו צער גדול שיש לאדם בשעת הפטירה, גזירה שאותו צער ישתכח מן הלב לאחר שתיים עשרה חודש, אבל את המאורע ודאי יזכור, ולפי מה שביארנו שמצוות זכירת מעשה עמלק, זה רק ענין של זכירת מעשה שעשה עמלק ואת רשעותו, וזה ודאי אנו זוכרים גם אחר שנה שעוברת.

הסמיכו זכור לפורים

ולכן ביארו שהטעם שתיקנו להסמיך פרשת זכור את מעשה עמלק לפורים זה מכיון שהמן הוא מזרע של עמלק, ונדע שמעשה המן הגיע ממעשה עמלק, אבל אין זמן לקריאה זו.

אשה פטורה מפרשת זכור

החינוך כותב שכיון הסמיכו את מעשה עמלק למחיית עמלק, אין חיוב על אשה לשמוע את פרשת זכור, שהרי במחיית עמלק אשה אינה שייכת, שהרי אשה אינה שייכת במלחמה, א"כ ה"ה במצוות זכירת מעשה עמלק אינה חייבת.

להלכה אשה חייבת

להלכה נראה כדעת רוב הפוסקים שאין קשר בין מחיית עמלק לבין זכירת מעשה עמלק, ולכן כיון שמצוות עשה זו אין הזמן גרמא, נשים חייבות לשמוע פרשת זכור.

אשה שישומעת זכור הרוויחה

אולם, אשה שקשה לה לבוא לבית הכנסת כדי לשמוע פרשת זכור, כיון שהיא עם הילדים בבית, אפשר להקל לה שלא תשמע פרשת זכור. שהרי לדעת החינוך אשה אינה שייכת בקריאה זו. ואף לסוברים שאשה שייכת במצוה זו של קריאת פרשת זכור, אם לא קראה לא עברה על ביטול עשה, אלא רק שיש ענין להסמיך הקריאה לפני פורים, ולכן אשה שקראה הרוויחה מצוה מדאורייתא, אבל אשה שלא יכלה לבוא לא ביטלה עשה אלא הפסידה מצוה מדאורייתא. ולכן אם אינה יכולה לבוא ולשמוע קריאת פרשת זכור אינה חייבת, ואם יכולה כדאי ומצוה עליה להשתדל לבוא לקיים מצוה מדאורייתא.

מוציאים ס"ת לנשים

ולכן פסק מרן זיע"א בספרו חזון עובדיה שכיון שאשה מחוייבת במצוה זו של פרשת זכור אפשר להוציא לציבור הנשים ס"ת במיוחד לאחר התפילה כדי להשמיע לאותם נשים שלא הספיקו לבוא בשעת קריאת התורה עם כל הציבור.

מנהג טוב

ומנהג טוב הוא לחזור על הקריאה לאחר התפילה בשביל הנשים, כמו שעושים בבתי הכנסת בראש השנה, שלאחר התפילה תוקעים שוב בשופר כדי להשמיע לנשים שלא היו בשעת התקיעות בבית הכנסת. ומה טוב שאף הגברים ישארו לשמוע ובכך ירוויחו עוד מצוה מדאורייתא.

הגודל המינימלי למשלוח מנות

מתנה לכל אביון

הגמ' במגילה (ז). אומרת א"ר יוסף ומשלוח מנות איש לרעהו, שתי מנות לאיש אחד, ומתנות לאביונים, שתי מתנות לשתי בני אדם. ביאר רש"י שתי מנות לאדם אחד, ושתי מתנות לשני בני אדם, די לכל אחד ואחד מתנה אחת, דהא אביונים נמי תרתי משמע.

הסברה היא בהיפך

הראשונים לא ביארו כדעת רש"י, ודעתם מכיון שקשה לומר שיש חיוב לתת לאביון מתנה אחת ואילו לעשיר יש חיוב לתת לו שתי מתנות, והרי לכאורה צריך להיות הפוך, לעני שאין לו, יתן לו שתי מנות ואילו לעשיר שיש לו, מספיק לתת לו מנה אחת.

שני טעמים במשלוח מנות

הראשונים ביארו, דמה הטעם במשלוח מנות איש לרעהו. טעם אחד (בספר מנות הלוי) כדי להרבות אהבה ואחווה ושמחה אצל חבריו, שהרי חבריו רואה ששולח לו מנה הוא שמח מכך שחבירו מוקיר אותו. טעם שני (בתרומת הדשן) ביארו כדי שיהיה לחבירו מה לאכול בסעודה, שהרי יום פורים הוא יום משתה ושמחה, ושמה לא יהיה לחבירו מה לאכול בסעודת פורים, לכן תיקנו משלוח מנות איש לרעהו.

משלוח עם מעטפה

נפק"מ בין הטעמים, באדם ששולח לחבירו משלוח ובו סלסלה מלאה קש ובתוכה מעטפה עם חמשת אלפים שקל, האם יוצא ידי חובת משלוח מנות. דלפי ספר מנות הלוי ודאי יוצא ידי חובה שהרי חבריו שמח מאוד מכזה משלוח והוא מברך אותו שיבוא כל יום. אבל לפי תרומת הדשן שכל הטעם הוא כדי שיהיה לחבירו מה לאכול בסעודה, א"כ מה יעשה חבריו עם הכסף, אלא חייב לתת משלוח מנות שיש בו אוכל, אבל בכסף אינו יוצא י"ח.

משלוח ממיני מאכל

וכן מבואר בגמ' במגילה שמשלוח המנות היה מורכב ממיני מאכל. שם בגמ' (ז). רבי יהודה נשיאה שדר ליה לרבי אושעיא אטמא דעיגאלא תלתא וגרבא

דחמרא וכו' הביא לו ירך ויין. משמע דמשלוח מנות אינו אלא במיני הסעודה, אבל אם יביא מתנות וכדו' שאינם מצרכי סעודה לא יצא י"ח.

טעם דעשיר מקבל יותר

הר"ן מבאר שדוקא לעשיר נותנים שתי מנות ואילו לעני מנה אחת. שהרי עשיר מינימום אצלו בסעודה זה שתי מנות ובלי זה הוא לא יהיה שמח, ובלי זה אין לו צרכי סעודה ולכן הצריכו להביא לעשיר שתי מנות. ואילו מתנות לאביונים לעני, מספיק מנה אחת, כיון שהעני טוב לו גם במנה אחת, וגם ממנה אחת הוא יאכל והוא ישמח.

התפריט באלומות

היום יש אולמות עם תפריט על כל צלחת, כדי שהאדם ידע מה עומד להגיע עוד מעט, ואז כדאי לו להישאר עד הסוף. הוא מתחיל בתפריט "פטטוס", הוא אומר פשש מי יודע מה זה, בטח משהו ברמה, בסוף מגיע המלצר מניח לו בצלחת תפוח אדמה רגיל, רק השם שלו מפוצץ, אח"כ הוא רואה בתפריט "ברבור ברוטב תפוזים", הוא אומר זה כבר נשמע מיוחד, ברבורים אכלתי, תפוזים אכלתי, אבל שניהם ביחד לא אכלתי אף פעם, בסוף מגיע לו חתיכת פרגית, אח"כ הוא רואה בקינוחים "קייק", בסוף מגיעה אליו חתיכת עוגה קטנה. זה העשיר, אבל עני מוכן לקבל הכל.

להלכה מחמירים

להלכה פוסקים את שתי הטעמים מספק, ולכן צריך להביא משלוח מנות לחבירו גם שיגרמו לו לשמחה וגם שיהיה לו מה לאכול בסעודה. ולכן צריך להביא מיני מאכל הבאים בסעודה.

חלק מצרכי הסעודה

ואין הכוונה שיביא לחבירו כל צרכי סעודה ממש, אלא מספיק אם יביא לו שתי מנות שדרך להביא אותם בסעודה, כגון יביא לחבירו בשר, דגים, טונה, או דברים שרגילות להביאם לאחר הסעודה כגון פיצוחים או מיני שוקולדים, כל אלו מכלל סעודה הם.

משלוח תבלינים

אדם שיביא לחבירו תבלינים, לא יוצא י"ח משלוח מנות, דאולי שמחה יהיה לחבירו, אבל כדי שיהיה לו מה לאכול בסעודה לא קיים. ולכן צריך להביא רק דברים שאוכלים ממש בסעודה.

אוכל מוכן בזמנם

בזמנם היו מביאים ממש אוכל מוכן האחד לחבירו, היום בזמננו שרבו ההכשרים, וכל אחד אינו סומך על ההכשר של השני, כדאי שכל אחד יביא לחבירו מארזים של אוכל עם הכשר בד"ץ כדי שכל אחד יאכל ממאכליו ובכך יקיים משלוח מנות איש לרעהו כדי שיהיה לו מה לאכול בסעודה.

ירך ויין

בגמרא במגילה (ז) אומרת רבי יהודה נשיאה שדר ליה לרבי אושעיא אטמא דעיגלא תלתא וגרבא דחמרא, שלח ליה קיימת בנו רבינו מתנות לאביונים, הדר שלח ליה וכו' ולפי גירסה זו מבורר דהיה חסרון בכמות היין ולכן יש רק מנה אחת והיא הירך, או לפי הר"ח החסרון הוא בגלל היין שאין המשקה נחשב למנה.

מנה פלאפל

בפוסקים לא התבאר כלל השיעור, כמה ישלח איזה גודל ירך וכמה יין כדי לצאת ידי חובת משלוח מנות. בעולם אומרים צריך להביא שיעור של מנת פלאפל וכך גם פוסקים מחיר של מתנות לאביונים. אבל לא יודעים איזה מנה, האם זו שעולה 8 שקל או זו שעולה 20 שקל, המנה עם הציפס או המנה בלי הציפס, וזו המצאה שלא נודעה.

שלוש ביצים

בשו"ת זרע יעקב (סימן יא) לומד מדברי הראשונים שצריך שיעור חשוב של קביעות סעודה שזה שלוש ביצים, ומזה למדנו גם שיעור מתנות לאביונים צריך שיעור מתנה שווה ערך לשלוש ביצים.

שיעור שש ביצים במשלוח

לפי"ז יוצא ששיעור מנה במשלוח מנות זה 170 גרם של מנה חשובה, כל אדם לפי ערך הנותן ולפי ערך המקבל. ולכן צריך שני מנות שכ"א יהיה בשיעור של 170 גרם שזה משלוח מנות בשיעור שש ביצים. וכן מתנות לאביונים צריך לתת שיעור של שלוש ביצים לכל אביון.

יקפיד על מנה עם שיעור

לפי"ז אדם שיתן 10 חפיסות ממתקים ובכל חפיסה יש 50 גרם, אף שהביא מיני ממתקים ששייכים בסעודה, בכל אופן לא יוצא ידי חובת משלוח מנות, כיוון שצריך שיהיה מנה אחת בשיעור מנה דהיינו 170 גרם, ומי יצרף את כל הממתקים למנה אחת. שהרי אם נאמר שהסלסלה תצרף את כל המשלוח למנה, א"כ כל הסלסלה תחשב למנה אחת ולא לשתי מנות, אלא בהכרח הכלי אינו מצרף את המינים למנה אחת, וכל דבר לעצמו, נמצא שאין שם שתי מנות שבכל אחד יש שיעור של מנה.

יצרף קופסאות טונה בצלופן

ולכן אדם שנותן לחביו משלוח מנות ויש בתוכו קופסה קטנה של טונה, כדאי שיצרף שתי קופסאות של טונה כדי שבשניהם יהיה שיעור של מנה, ואז יצרף את שניהם עם צלופן כדי שיחשבו למנה אחת, נוסף ישים עוד מנה כגון יין שגם הוא שווה למנה אחת, ובכך יוצא יד"ח משלוח מנות וכל שאר מיני מתיקה שיכניס לתוך המשלוח מנות יהיה בגדר לשמח את חבירו, אבל העיקר כבר יצא י"ח.

מתנה לרב

הוא הדין בחורים או ילדים שנותנים מתנה לרבנותיהם ושולחים מתנה במקום מיני מאכל, לא יוצאים י"ח משלוח מנות, אמנם זה דבר טוב, אבל לפני הכל צריך לתת בתוך המשלוח מנות, מנות של אוכל.

6 ש"ח מתנה לכל אביון

לפי מה שלמדנו, גם מתנות לאביונים יהיה באותו מחיר של שיעור שלוש ביצים. ולכן נבדוק ונראה ששיעור שלוש ביצים זה בערך שלוש פיתות. נצא לחנות ונראה שמחיר של שלוש פיתות אינו עולה על חמשה או ששה שקלים, נמצא ששיעור מתנות לאביונים הוא סך של 6 ש"ח. וא"כ חובה על כל אדם לתת סך של 6 ש"ח לשתי בנ"א ובכך יצא יד"ח מתנות לאביונים. מיהו כל זה השיעור הפחות, ומצוה לתת בשפע וכל המוסיף יוסיפו לו מן השמים.

מתנות לאביונים בהידור

מיהו נקרא אביון כבר ראינו בשיעור הקודם שאברך נחשב לאביון, ואפשר לתת לאברך מתנות לאביונים, ואפשר וראוי לתת מתנות לאביונים וכן מחצית השקל עבור מוסדות הליכות משה, המעות ינתנו בו ביום בהידור ע"י מורנו הרב לאברכים עמלי תורה.

מתנות לאביונים בשפע

בספר יפה ללב אומר, יכול אדם לתת שתי מנות לשתי אביונים וכל השאר בימי הפורים יתן פרוטות מועטות לצדקה. אבל אם רוצה לקיים בכל נתינה ונתינה מצוות מתנות לאביונים, יכול לתת לכל אדם סך ששה שקלים, ובכך יוצא ידי חובת מתנות לאביונים כמה וכמה פעמים.

שליחות בקטן

משלוח מנות אפשר לשלוח גם ע"י קטן, גם לדעת שו"ת בנין ציון שצריך לשלוח דוקא ע"י שליח. ועיין בהרחבה במה שכתבנו בספר גדרי המועדים שכל הבעיה בקטן גבי שליחות, זה דוקא גבי להכיל דינים ע"י הקטן, אבל במקום שהקטן עושה מעשה קוף בעלמא, אין סיבה שקטן לא יועיל בשליחות, וכגון שאביו נותן לקטן כסף לשלם במכולת וכי יכול בעל המכולת לומר לאביו לא קיבלתי מהקטן כי אין שליחות לקטן, ודאי שלא, כי הקטן עשה מעשה קוף בעלמא, ה"ה במשלוח מנות כיון שכל מעשה הקטן אינו אלא מעשה קוף בעלמא, הקטן מועיל בשליחות.

ירשום שם על המשלוח

ובאמת צריך לשים לב שאם הניח את משלוח המנות מחוץ לדלת של השכן בזמן שהוא לא היה בבית, והוא יודע שעוד שעה יגיע השכן לביתו, יכול להניח המשלוח מחוץ לדלת, ובלבד שיכתוב על המשלוח את השם ממני הגיע המשלוח, כי אם לא ירשום לא קיים את מצוות משלוח המנות. לפי הטעם כדי להרבות אהבה ואחוה שהרי לא יודע מי שלח לו.

דווקא מנה ולא כסף

נשאלה השאלה מדוע לא יכול לצאת ידי חובת משלוח מנות בכסף, והרי אם יתן לחבירו כסף, חבירו ילך לחנות ויקנה מאכלים שיהיה לו מה לאכול בסעודה, ובכך יצא ידי חובת משלוח מנות. אלא הביאור דאנו חוששים שמה חבירו לא הכין צרכי סעודה, כגון שאשתו ילדה והוא בבית חולים, ולא היה לו זמן להכין אוכל, ואם חבירו יביא לו כסף הוא יגיד יש לי מלא כסף ומה הועיל לי הכסף, ואם חבירו יביא לו בצקים, יאמר לו חבירו המקפא שלי מלא בבצקים, יביא לו עוף קפוא, הוא יאמר לו כולי קפוא, תביא לי אוכל, וע"כ אינו יוצא ידי חובה בכל דבר שאינו מיני אכילה ששייכים לאוכלם בסעודה. ורק עני שחסר לו מעות אמרו שיכול לתת לו מעות.

העלון מוקדש

להצלחת ידידנו
אמיר מועלים הי"ו
ולהצלחת כל ב"ב
שהקב"ה ימלא כל משאלות
ליבו לטובה

העלון מוקדש

להצלחת יקיר המוסדות
ה' אור בן שמעון
לבית משפחת אלימלך
שהקב"ה ימלא כל משאלות
ליבו לטובה
ויראה ברכה וישוּב טוב בביתו החדש
ויזכה בקרוב לזיווג הגון. אמן.

העלון מוקדש

להצלחת ידידנו היקר
ה' רמי סימני
ומשפחתו הי"ו
שהקב"ה ימלא כל משאלות
ליבו לטובה

העלון מוקדש

להצלחת
ה' דניאל אריכא
ומשפחתו הי"ו
ולעילוי נשמת אביו
ה' ישעיה בן אברהם ז"ל

ניתן לתרום גם דרך עמדות נדרים
פלוס - מוסדות הליכות משה'

תרומות עבור הוצאת העלון
בטלפון 0527136052

קיצור הלכות פורים מתוך הספר גדרי המועדים למוה"ר

מקורות להלכה בהרחבה ניתן לעיין בספר הנ"ל חלק א'

א. חובה על כל אחד ואחת לקרוא המגילה לילה ויום, ואין קריאת לילה פוטרת קריאת יום ואין קריאת יום פוטרת קריאת לילה. ולא כמו המון העם הטועים וחושבים שעיקרה הוא בלילה ומזלזלים בקריאתה ביום.

ב. לכתחלה יש להקפיד שיקראו את המגילה כשישנם במקום עשרה בני אדם משום פרסומי ניסא. ובדיעבד אם קרא ביחיד יצא י"ח. ולכן כל אדם ואדם יעשה השתדלות לקרוא המגילה בציבור לילה ויום, כדי שיצאו בקריאה זו לכתחילה.

ג. לאור האמור הרי שאותם הנוהגים להתפלל ערבית בציבור וכשמגיע זמן קריאת המגילה עוזבים את ביהכ"נ והולכים לביתם כדי לקרות המגילה לנשותיהם ביחיד, ושוב חוזרים לביהכ"נ אחר הקריאה, לא יפה הם עושים, אלא יקראו בציבור ואח"כ יקראו לנשותיהם.

ד. הואיל והנשים חייבות בקריאת המגילה כאנשים, הרי שגם עליהן חלה החובה לקרותה בעשרה לכתחילה, ולפיכך גם הנשים ישתדלו לבוא לשמוע הקריאה בציבור. ואם אינן יכולות מפני שהם מטופלות בילדיהן הרכים, מה טוב ומה נעים שיקבצו עשרה נשים ויקראו בפניהם את המגילה. ואם אי אפשר עדיף לצרף להן גם קטנים ששומעים ומבינים הענין ובדיעבד יעלה להם כעשרה בני אדם.

ז. מי שקשה לו לבוא לביהכ"נ לשמוע קריאת המגילה, אם חלון ביתו סמוך ממש לביהכ"נ ויכול לשמוע הקריאה מפי הש"צ הנמצא שם. הרי זה נחשב לו קריאה בעשרה ואין צורך לחזר אחר עשרה כדי להביאם לביתו. ומ"מ אם יכול להשתדל יותר ולבוא ממש לביהכ"נ כדי לקיים ברוב עם הדרת מלך ודאי שעדיף כך לעשות.

ח. הבא לביהכ"נ צריך לשמוע הקריאה מהש"צ ואז מקיים בזה פרסום הנס בעשרה. אולם אם כל הציבור יקראו עם הש"צ מילה במילה יחסר פרסום הנס בעשרה וגם יחסר מצות ברוב עם, שהרי כל אחד קורא רק לעצמו.

ט. אם כל הקהל שומע מהש"צ מילה במילה, ויש איזה יחידים שמדקדקים בקריאה יותר מהש"צ. לפיכך רוצים הם לקרות בפני עצמם מתוך מגילה כשרה, יש להם לקרוא מילה במילה עם הש"צ ועולה להם כקריאה בציבור.

י. צריך לקרוא את המגילה כולה מתוך הכתב ואם קרא אפילו תיבה אחת בעל פה יצא רק בדיעבד. וכן צריך שתאה המגילה כולה כתובה לפניו. אבל אם המגילה חסרה, למרות שאת כל קריאה קרא מתוך הכתב כגון שיש לידו עוד מגילה וכל מקום שחסר משלים מהמגילה האחרת, אין יוצאים בה י"ח לכתחילה אלא אך ורק בדיעבד.

יא. לאור האמור יש להזהיר את השליח ציבור שהמגילה שקוראבה תהיה מגילה ללא שום חסרון. דאם חסר בה אפילו אות אחת הרי כל קריאתו ממנה אינה אלא רק דיעבד וכל הציבור יוצא רק בדיעבד. אפילו אם כשרואה את החסרון משלים את אותה תיבה מתוך מגילה אחרת כשרה.

יב. יזהר השליח ציבור שיקרא המגילה בנחת כך שלא יהיה אפשרות שיקרא איזה תיבות בעל פה, דאם יקרא במרוצה יכול להיות שאיזה תיבות יקרא בעל פה ואז הוא וכל הקהל יוצאים רק בדיעבד.

יג. יזהר השליח ציבור לקרוא המגילה בנחת כך שיבטא נכון וברור כל תיבה ותיבה, שאם בולע אות

אחת הרי שהחסיר אות אחת והוא והשומע לא יוצאים בקריאה מכאן ואילך, ולכן גם טוב שהשומע יהיה לפניו מגילה כשרה שאם לא שמע טוב תיבה מסוימת ישלימנה מתוך המגילה הכשרה, ומכאן ואילך ימשיך לשמוע מפי השליח ציבור ויוצא בזה לכתחילה.

יד. שליח ציבור הקורא את המגילה ולא יכול להמשיך, יכול אדם אחר להמשיך לקרוא ממקום שפסק הראשון אף אם זה האחר לא קרא ולא שמע את ההתחלה. דכיון שהשומעים שמעו את כל המגילה כסדרה מתוך מגילה כשרה, הרי יצאו ידי חובה לכתחילה.

טו. נוהגים שבכל קריאה בציבור קוראים את עשרת בני המן בנשימה אחת כדי לפרסם שכולם מתו בבת אחת. והקורא יש לו להזהר לקרוא את כל שמות עשרת בני המן מתוך הכתב, שאם יקרא בעל פה איזה תיבה בגלל המרוצה הרי שכל הקריאה אינה אלא דיעבד. וכיון שכל מנהג זה אינו אלא מצוה מן המובחר, לפיכך יש לקרוא קריאה זו ב' פעמים, פעם אחת בנשימה אחת כפי המנהג. ובפעם שניה בנחת אפילו בכמה נשימות, כדי לבטא מילה במילה ולא לקרוא איזה תיבות בעל פה.

טז. כשקורא את עשרת בני המן יש ליזהר לקרוא כל שם עם ה"ואת" שלו. שהרי כתובה המגילה אריח ע"ג אריח, כלומר כל השמות זה על גבי זה בצד ימין ואת כל ה"ואת" בצד שמאל. ולכן צריך זהירות שיקרא לכל שם את ה"ואת" שלו ולא יקרא "ואת" איזה שיהיה לשם אחר. דאם קרא כך הרי זה נחשב לקורא תיבה אחת בעל פה וקריאתו הופכת לקריאה בדיעבד.

יז. כדי למנוע חששות אלו שאמרנו, דהיינו לקרוא תיבת ה"ואת" בעל פה או את התיבה שאינה שייכת לאותו שם, טוב שבשעת קריאת שמות בני המן יקפל את המגילה ברווח שיש בין השמות לתיבת "ואת", כך שיקרב את השמות לתיבת ואת, ואז תהיה הקריאה קלה יותר.

יח. לכתחילה יקרא את המגילה ברצף כקורא איגרת, ולכן ההפסקה בקריאה לא תהיה יותר מכדי נשימה אחת. וגם לכתחילה יזהר שלא יעשה הפסקות מכוונות אחרי קריאת כמה וכמה פרשיות ושוב לחזור ולקרוא. ושוב להפסיק, ואח"כ להמשיך.

יט. יש הנוהגים שלא להפסיק בנשימה בין פסוק לפסוק במגילה אלא רק באמצע הפסוק. ויש שדחו מנהג זה. והעיקר דאין להקפיד על זה, וכך מנהג העולם שפוסקים כדי נשימה בין פסוק לפסוק. ומ"מ הרוצה להחמיר על עצמו ולא להפסיק בין פסוק לפסוק תע"ב.

כ. אף שיחיד הקורא את המגילה יוצא י"ח ויש לו לברך עליה, מכל מקום ברכה אחרונה שמברכין על המגילה והיא הרב את ריבנו, יש להקפיד לברך אותה דוקא כשישנם עשרה בני אדם, אבל הקורא יחיד כדאי להימנע מברכה זו. והמברך יש לו על מי לסמוך.

כא. סיים קריאת המגילה וכעת עוסק בגלילת המגילה, לכתחילה אין לו לדבר עד שיברך ברכת הרב את ריבנו. דכיון שיש מן הפוסקים שסבורים דהרב את ריבנו היא ברכה הקשורה לקריאת המגילה, ממילא אסור לו לדבר עד שיגמור הברכה.

כב. כרכים המוקפים חומה מימות יהושע בן נון אפילו אינן מוקפים עכשיו, קורין בט"ו באדר, אולם כפרים ועיירות גדולות וכרכים שאינם מוקפים חומה מימות יהושע בן נון קורין בי"ד.

כג. עיירות שהם ספק מוקפות חומה מימות יהושע בן

נון קוראין ביום י"ד עם ברכה וחוזרים וקוראין ביום ט"ו בלא ברכה. והעיירות הידועות לנו שהיו מוקפות חומה מימות יהושע היא ירושלים, אולם לוד, צפת, יפו, עכו, טבריה, הם נחשבות לספק מוקפות ויש בהם דין של קריאה בי"ד עם ברכה וקריאה בט"ו ללא ברכה.

כד. בן כרך שהלך לעיר פרוזה, אם דעתו היתה להיות בעיר בליל י"ד כך שבעלות השחר של יום י"ד יהיה בעיר, וכך היה, הרי שדינו כדין הפרוז וקורא את המגילה עם ברכות לילה ויום ביום י"ד, וחייב בסעודת פורים ובמשלוח מנות ובמתנות לאביונים ואומר על הגניסים בתפלה ובבהמ"ז ממש כדין פרוז.

כה. בן כרך שהלך לעיר בליל י"ד ודעתו להישאר שם בליל י"ד עד עלות השחר של יום י"ז, ונאנס וחזר למקומו קודם עלות השחר. אינו קורא את המגילה ביום י"ד בכרך אלא קורא בט"ו כשאר בני הכרך.

כו. בן כרך שהלך לעיר בליל י"ד ובדעתו לחזור למקומו בליל י"ד ולא לשהות שם בעלות השחר, וכן היה שחזר בלילה, לכו"ע קורא בט"ו לילה ויום עם ברכה כדין המוקפין.

כז. בן כרך שהלך לעיר בליל י"ד ובדעתו לחזור למקומו בליל י"ד, ונאנס ונתעכב בעיר גם ביום י"ד כשעלה השחר, אינו קורא המגילה בי"ד אלא בט"ו. והרוצה להחמיר על עצמו לקרות בי"ד ללא ברכה תע"ב.

כח. בן כרך שהלך לעיר ביום י"ד אחר עלות השחר ודעתו להישאר בעיר עד יום ט"ו אחר עלות השחר. יקרא המגילה בעיר בט"ו עם ברכה אע"פ שנמצא בעיר. שכיון שלא חל עליו דין פרוז בן יומו, הרי נשאר שמו בן כרך כשהיה.

כט. בן כרך שהיה בעיר בליל י"ד עד עלות השחר וקרא המגילה בעיר לילה ויום, ושוב חזר בליל ט"ו לכרך ושוהה שם, יש לו לשוב ולקרות המגילה עם ברכה וכן מתחייב בכל המצוות השייכות לאותו היום.

ל. בן כרך שעקר דירתו לעיר בליל ט"ו באדר, הפסיד הקריאה כאן וכאן באותה שנה.

לא. בן עיר שהלך לכרך (המוקף חומה מימות יהושע) בליל י"ד באדר ורוצה להיות שם עד יום ט"ו. הרי שנפטר מקריאה ביום י"ד וחייב לקרוא בט"ו לילו ויומו.

לב. בן עיר שהלך לכרך בליל י"ד באדר ורוצה להישאר שם עד ליל ט"ו ויחזור בליל ט"ו, יקרא את המגילה בכרך בי"ד לילה ויום וכן יעשה שם את כל מצוות פורים למרות שנמצא בכרך.

לג. בן עיר שנסע הוא וחבורתו לכרך לשבת כגון שבת חתן וכדומה, ובמוצ"ש הוא ליל י"ד, יש להם לקרות המגילה בכרך בליל י"ד במנון, וכשחוזרים יקראו למחרת בבוקר את המגילה בעיר.

לד. בן עיר שהלך לכרך בליל י"ד ודעתו היתה לשהות שם עד יום ט"ו בעלות השחר ולכן לא קרא בי"ד, ונאנס וחזר בליל ט"ו, הפסיד קריאתו כאן וכאן. ושוב לקרות בט"ו בלא ברכה.

לה. בן עיר שהלך לכרך ביום י"ד אחר שעלה השחר או שהלך בליל ט"ו אינו קורא שוב בט"ו.

לו. בן עיר שעקר דירתו לכרך בליל ט"ו קורא גם בכרך לילה ויום בברכה כבן כרך.

לז. עיר הסמוכה לכרך וכן אם נראית עמו מקבלת את דין הכרך לקרות בה בט"ו כדין הכרך. וזהו דוקא אם

היא קרובה אל הכרך במרחק של לא יותר ממיל שהוא כמעט קילומטר.

לח. עיר המופלגת הרבה מאד מהכרך, אף שהיא נראית, כלומר שמהכרך רואים את העיר ומהעיר רואים את הכרך, אין זה נחשב לנראה, דנראה פירושו נראים כעיר אחת וכמחוז אחד, אבל אם הוא מופלג ודאי שנראים כשתי ערים, והעיר קוראת שם רק ב"ד ולא בט"ו.

לט. עיר הסמוכה לכרך במרחק הפחות משיעור מיל אולם העיר נמשכת הרבה מאוד וגדלה והתרחבה עד שקצה העיר המרוחק מן הכרך רחוק הרבה מאוד ממיל, אף על פי כן כל בני העיר קורין את המגילה בט"ו כדון הכרך.

מ. היתה עיר רחוקה מן הכרך יותר ממיל, אך במשך השנים התרחבה העיר והוסיפו בה בתים לצד הכרך עד שנעשית תוך מיל לכרך נידונת אף היא כסמוכה ויקראו מעתה ואילך ביום ט"ו ולא ב"ד.

מא. היתה העיר רחוקה מן הכרך יותר ממיל, אך במשך השנים הוסיפו עוד בתים חוץ לחומה ועל ידי זה נצטמצם המרחק בין הבתים מחוץ לחומה לבין העיר הרחוקה, לפחות ממיל. אין בכח בתים אלו להחשיב את העיר לסמוכה לכרך.

מב. עיר הסמוכה לכרך בתוך מיל ובפאתי העיר בנו בית והוא מרוחק מן העיר יותר משבעים אמה ושיריים שהוא שטח של עיבור העיר, ובית זה רחוק מהכרך יותר ממיל. צריך לקרות המגילה ביום י"ד. אבל אם המרחק בין הבית לעיר פחות משבעים אמה ושיריים יש לדון את הבית כבתוך העיר והואיל והיא סמוכה לכרך קורא בה בט"ו.

מג. היתה העיר סמוכה לכרך בתוך מיל, ובנו בסמוך לה קבוצת בתים, יש לדונם כעיר נפרדת. ולכן מודדים בין הבתים הנוספים לעיר הסמוכה אם יש ביניהם מרחק של יותר ממאה וארבעים ואחד אמה הרי שנדון את הבתים בנפרד, ואם יש ביניהם פחות ממאה וארבעים ואחד אמה הרי ברור שיש לדון את הבתים כחלק מן העיר הסמוכה ויקראו שם בט"ו.

מד. שכונת ירושלים הנמצאות מחוץ לחומת העיר העתיקה, אע"פ שהם רחוקות יותר ממיל מהחומה, בכ"ז קוראות את המגילה בט"ו. והוא שיש להם רצף בתים המיועדים למגורים, או שיש להם בתים המיועדים לאכילה, דגם ע"י זה מועיל לצרף את הכל להיות עיר אחת גדולה הסמוכה לכרך.

מה. תל אביב שהיא סמוכה ליפו שהיא עצמה ספק, מעיקר הדין קורין בה רק ב"ד ולא בט"ו. דכיון שיפו אינה כרך אלא ספק כרך מימות יהושע, אין היא עושה את הסמוכה לה כדון כרך. ורק הרוצה להחמיר על עצמו לקרות גם בט"ו בלא ברכה, יעשה. אולם בני ברק רמת גן וגבעתיים על אף שהם סמוכים לתל אביב אין צורך

לקרות בהם בט"ו בלא ברכה, כי כיון שהם רחוקות מיפו יותר ממיל, והקירבה לתל אביב ורמת גן אינה כלום כיון שאין בהם שיתוף ברשויות, דכל רשות עובדת באופן עצמאי, לפיכך כל הסמיכות אליהם אין בה כדי להחשב לעיר אחת הסמוכה לעיר יפו.

מו. לאחר קריאת המגילה מברך לאחריה ברכת הרב את ריבנו. ולפי שברכה זו אינה דוקא על קריאת המגילה אלא שבה לה על נפלאותיו שעשה עמנו במשך הדורות לפיכך ברכה זו תלויה במנהג, ולכן נחלקו הפוסקים אם ברכה זו נאמרת גם ביחיד או דוקא בעשרה. ולהלכה אם ראוי לאומרה דוקא בעשרה, אך מי שאומרה ביחיד אין מזניחים אותו ויש לו על מי לסמוך.

מז. לכתחלה אסור לדבר בין קריאת המגילה לברכת הרב את ריבנו. אולם אם דיבר אינו מעכב, ומברך ברכה זו.

מח. מצוה שלא לאכול קודם קריאת המגילה ואפילו טעימה בעלמא, מ"מ אין זה אלא מצוה מן המובחר. אך אם אדם קשה עליו התענית ולא יכול להמתין לאכול רק אחר קריאת המגילה, יכול לטעום קודם קריאתה. דהיינו שיאכל עד כביצה מפת או מזונות שיאכל פירות כמה שירצה. וכן הדין לאשה שממתינה עד שיחזור בעלה מביהכ"נ ויקרא לה את המגילה וקשה לה להמתין, מותר לה לאכול כפי שכתבנו.

מט. חייב אדם לסעוד סעודה בפורים. וחייב סעודה הוא לפחות סעודה אחת ביום. ואם עשאה בלילה לא יצא בה י"ח וחייב לחזור ולסעוד ביום. וסעודה זו על אף שמעיקר הדין אינו חייב לעשותה בפת, מ"מ בעל נפש יחמיר על עצמו לאכול בה פת עם בשר ויין.

נ. במצות משלוח מנות איש לרעהו יוצאים ידי חובה אף אם האדם השולח נותן בעצמו את המשלוח למקבל. ומ"מ מצוה מן המובחר כדי לצאת י"ח כל הדעות, ישלח לפחות משלוח אחד ע"י אדם אחר. ולענין זה נראה שמועיל אף בנו הקטן.

נא. חייב כל אדם במשלוח מנות, לתת לחבירו שתי מנות. ובמתנות לאביונים, לתת לשתי אביונים לכל אחד מנה. ושיעור המנה היא ג' ביצים. וזהו שיעור הפחות ביותר ואם ירצה להוסיף הרי זה משובח.

נב. כיון שביארנו ששיעור כל מנה היא ג' ביצים, נמצא שאם נותן אדם הרבה פריטים של מיני אכילה כגון קופסאות דגים, תירס, זתים, מלפפונים וכיו"ב, ואין בכל אחד כדי השיעור אבל בסך הכללי יש שם שיעור גדול פי כמה מהשיעור הצריך, ומניח כל זה בכלי ומגיש לחבירו, לא יצא י"ח משלוח מנות.

נג. הנותן משלוח מנות ושם בתוך הכלי כל מיני קישוטים יפים וחבילת שוקולד אפילו היא כשיעור מנה אחת, ושם מתנה יפה ויקרה מאד או מעטפה עם סכום נכבד, אין יוצא בזה י"ח. וצריך ליתן שוב משלוח מנות

עם שתי מנות שיש להם שייכות לאכילה.

נד. במשלוח מנות איש לרעהו צריך ליתן דבר הראוי לאכילה תיכף ומיד, אבל אם יתן לו בשר חי שצריך לבשלו או בצק מוקפא שצריך לאפותו בתנור, לא יוצא י"ח. ובכלל הדברים אם נותן כסף לחבירו אינו יוצא י"ח.

נה. צרכי סעודה שאמרו שיתן במשלוח מנות, אין זה אלא כדי לצאת י"ח, אבל ברור שאחר שנתן את המנות של המאכלים שיוצאים בהם י"ח, יכול הוא להוסיף גם שאר דברים.

נו. צרכי סעודה אין פירושו שחייב ליתן לו את כל הסעודה, אלא די בזה שיתן לו שתי מנות השייכים לסעודה, ויבחר האדם מה ליתן האם את הדגים שאוכל האדם עם פת, הרי שהדג והפת הם ב' מנות. או שיתן לו הבשר והאורז והרי לפנינו ב' מינים. או שיתן לו סלטים או קינוח סעודה, וכל דבר שרגילים לאכול בקינוח סעודה הרי הוא בכלל. ולכן אם נותן שתי מנות מהפיצוחים שמביאים בסוף הסעודה, יצא י"ח. וכל זה אם נותן את השיעור שכתבנו לעיל סעיף נא.

נז. גם אם נתן שתי מנות מסוג אחד אך הפריד ביניהם, יצא י"ח. כי לא חייב ליתן דוקא שני סוגים של מאכלים.

נח. חייב ליתן לשני עניים לכל אחד מנה וכפי שביארנו לעיל (סעיף נא). ויכול ליתן לו מאכל או מעות. וכל המרבה ליתן לעניים הרי זה משובח. ולפי השיעור שכתבנו לעיל הרי שאם נותן לפי ערך שנה זו תש"פ חמשה שקלים יוצא בזה י"ח.

נט. מצוה ליתן המעות הללו ביום הפורים שבו יש חיוב לאכול סעודה. ולכן צריך לדאוג שהמעות יגיעו ביום הפורים. ואם מפקיד לו בחשבון הבנק סכום כסף אבל לא יכול ביום הפורים עצמו למשוך כסף זה ולהשתמש בו, אלא אך ורק ביום המחרת, הרי שלא יצא י"ח בנתינה זו.

ס. מתנות לאביונים נותנים למי שמצבם מוגדר כעני בגדרי חז"ל. ואע"פ שחז"ל אמרו שמי שאין לו מאתיים זוז לשנה נחשב לעני ומותר לו לקבל צדקה עד שיושלם לו סך זה, ומי שיש לו סך זה אינו רשאי לקבל צדקה. ומ"מ בזמנינו שאין לנו קופה בכל עת שמחוייבת ליתן כדי צורך העני, ואין העני עוסק באיזה מלאכה, אם אין לו הון שממנו מרויח מאתיים זוז והיינו כדי צורך האדם ללא הוצאות מיותרות לשנה, הרי מותר ליקח מן הצדקה.

סא. אברך כולל שאין המילגה מספיקה לו כדי קיום משפחתו, וגם עבודת אשתו אינה מספיקה לו. מותר לו ליטול מן הצדקה והשולח לו מנות לאביונים קיים בזה מצוה זו. ומ"מ כל אדם יראה איזה אדם זקוק יותר ויתן לו.

השיעורים הבאים:

פרשת ויקרא שבת זכור	פרשת צו	פרשת שמייני	פרשת תזריע	פרשת מצורע שבת הגדול
• דיני מקרא מגילה • הבדלה במוצ"ש זה • כשרות באפיית מצות	• כשרות מצה עשירה • גדר בדיקת חמץ	• כשרות על סיגירות בפסח, על תרופות, כלים חד פעמיים מפות וכו'	• הכנת המטבח לפסח	• דיני ליל הסדר ואכילת מצה.

שעות קבלת קהל במעונו של נשיא המוסדות

הגאון הצדיק

החכם **ניסים בן שמעון שליט"א**

ביום הפורים
(יום ראשון יד' באדר)

בין השעות:
9:30 עד 11:00

ברחוב אלישע 9 בני ברק

שעות קבלת קהל במעונו של ראש המוסדות

המרא דאתרא

הגאון הרב **שבתאי לוי שליט"א**

ביום הפורים
(יום ראשון יד' באדר)

בין השעות:
11:00 עד 13:00

ברחוב פוברסקי 2 בני ברק

זכר למחצית השקל

מחיר מחצית השקל לנפש 31 ש"ח

ניתן ליתן מעות זכר למחצית השקל
בהידור רב למוסדות 'הליכות משה'

• במזומן אצל גבאי בית הכנסת
ברחוב רבינוב 7 ב"ב

• בטלפון 0527136052

• בעמדות נדרים פלוס עבור
מוסדות 'הליכות משה'

מתנות לאביונים

מתנות לאביונים ינתנו
בהידור רב לאברכים עמלי תורה

ע"י המרא דאתרא
הגאון הגדול **הרב שבתאי לוי שליט"א**

ניתן ליתן המעות לגבאי בית הכנסת
ברחוב רבינוב 7 ב"ב

בטלפון 0527136052

בעמדות נדרים פלוס
עבור מוסדות 'הליכות משה'

מצות חבורה

ניתן להשיג מצות חבורה
מצות מכונה וכן עבודת יד

בהשגחתו ופיקוחו האישי של
מורנו הגאון רבי **שבתאי לוי שליט"א**

רב שכונת רמת אהרון בני ברק
וראש כולל "הליכות משה"

הכמות מוגבלת והזריז נשכר
להזמנות בטלפון: 0527115499

קו היצור של המצות
אינו מופעל במשך
השנה.

האפיה נעשית בתנור
שלא אופים בו במשך
כל ימות השנה.

הלישה והאפיה נעשית
בשימור מחימוץ
לשם מצוה.

הפרשת החלה נעשית
מכל עיסה ועיסה קודם
האפיה.

עצירה מוחלטת ונקיון
יסודי של המכונות כל
ח"י רגעים ע"י אברכים
יראי שמים.

